

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 154/07
01.02.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Nikole Stanojevića, Mirjane Grubić i Jasminke Stanojević, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik advokat AB, protiv tužene BB, čiji je punomoćnik advokat BA, radi izmene odluke o dodeli deteta, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Pančevu Gž. 1523/06 od 22.09.2006. godine, u sednici veća održanoj dana 01.02.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Pančevu Gž. 1523/06 od 22.09.2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Pančevu Gž. 1523/06 od 22.09.2006. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužioca i potvrđena presuda Opštinskog suda u Vršcu P. broj 1671/05 od 07.06.2006. godine. Tom presudom, stavom prvim izreke, uređeno je održavanje ličnih odnosa tužioca kao oca i njegovog maloletnog sina VV tako što će on boraviti kod tužioca svake nedelje, osim druge u mesecu, jedan dan u nedelji po dogovoru tužioca sa tuženom - majkom maloletnog deteta kao i svaki drugi dan: dečijeg rođendana, Božića, Uskrsa, Nove godine i dana krsne slave tužioca, a sve u periodu od 10,00 do 18,00 časova. Stavom drugim izreke odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove.

Protiv navedene pravosnažne drugostepene presude tužilac je izjavio blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužena je podnela odgovor na reviziju, predlažući da se ona odbije.

Ispitujući pravilnost pobijane presude u smislu odredbe člana 399. ZPP, koji Vrhovni sud je našao: da revizija nije osnovana. Obzirom da njenim donošenjem nije učinjena apsolutno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti; niti pak povreda iz tačke 12. iste zakonske odredbe na koju se ukazuje u reviziji jer obrazloženje pobijane presude sadrži razloge o svim bitnim činjenicama, koji pritom nisu protivrečni u pogledu sadržine pismenih dokaza, sa samim tim dokazima.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, zajednički maloletni sin parničnih stranaka VV rođen je dana __. godine u njihovoj vanbračnoj zajednici. Tužena je februara meseca 2004. godine napustila tužioca i domaćinstvo njegovih roditelja (i dede) sa kojima on živi i sa zajedničkim maloletnim detetom otišla kod svojih roditelja (i brata) u čijem domaćinstvu sada živi. Ona je završila osnovnu školu i nezaposlena je. Dok je tužilac završio srednju __ školu, po zanimanju je __ tehničar i trgovac je i vlasnik prodavnice __. Rešenjem Centra za socijalni rad u Vršcu od 22.03.2004. godine o poravnanju, regulisano je održavanje ličnih odnosa oca sa maloletnim detetom: svake nedelje i drugi dan rođendana od 10-18 časova. Rešenjem istog Centra od 23.03.2005. godine, stavom prvim izreke, maloletno dete parničnih stranaka povereno je na čuvanje, podizanje i vaspitanje majci, a stavom drugim izreke je uređen način održavanja ličnih odnosa oca i maloletnog deteta. U žalbenom postupku na to rešenje, Pokrajinski sekretarijat za zdravstvenu i socijalnu politiku u Novom Sadu je poništio stav drugi navedenog rešenja i vratio predmet prvostepenom organu, koji se zaključkom od 04.08.2005. godine oglasio stvarno nenadležnim za regulisanje ličnih odnosa oca i maloletnog deteta, dostavljajući predmet sudu. Na osnovu nalaza i mišljenja stručnog tima Centra za socijalni rad u Vršcu od 07.12.2005. godine koji je sud zatražio, zaključeno je da su oba roditelja pozitivno motivisana, sposobna i sa materijalnim mogućnostima da se staraju o maloletnom detetu, ali da nema elemenata za izmenu postojeće odluke o poveravanju ovog maloletnog deteta majci. Stim da su se stekli uslovi za izmenu i "proširenje" postojećeg modela kontaktiranja između oca i maloletnog deteta, koji dozvoljava i da maloletno dete prenoći kod oca. Predlažući da se viđanje obavlja svakog vikenda, osim drugog, u mesecu (od subote u 16 časova do nedelje u 16 časova, odnosno od 18 časova 18 časova u zimskom periodu) i svaki drugi dan: dečijeg rođendana, Božića, Uskrsa, Nove godine i dana krsne slave oca. Sudski veštak specijalista dečije psihijatrije i neuropsihijatrije bio je mišljenja da maloletno dete još uvek nije spremno da prenoći kod oca, kao ni na duže odvajanje od majke. Obzirom da majka od njegovog rođenja, pa tokom trajanja vanbračne zajednice i kasnije po njenom prekidu, ima dominantnu ulogu kroz kontinuiranu negu, brigu i adekvatno zadovoljavanje bioloških, osećajnih i saznavnih potreba maloletnog deteta, tako da je naglašena njegova emocionalna bliskost sa majkom. Dete manifestuje strah od odvajanja, naglašen u vreme kada treba da ide na spavanje, tako da odbija da spava van kuće, bez majke. Ali je smatrao da u cilju uspostavljanja adekvatnijeg odnosa sa ocem i zbog identifikacije maloletnog deteta sa istopolnim roditeljem u cilju stimulanja njegovog adekvatnog psihoseksualnog razvoja, treba intenzivirati njegovo viđanje i kontakte sa ocem, pored

postojećeg modela viđanja svake nedelje, još jedan dan tokom nedelje.

Na bazi izloženog činjeničnog stanja pravilno su nižestepeni sudovi zaključili da su se u konkretnom slučaju stekli uslovi za izmenu prethodno određenog modela viđanja oca – tužioca sa maloletnim detetom i za intenziviranje tog kontakta i to na način regulisan prvostepenom presudom, ispravno regulišući održavanje ličnih odnosa maloletnog deteta sa roditeljem sa kojim ne živi, u smislu člana 61. stav 1, a u vezi članova 62. i 67-70. Porodičnog zakona. Evidentno je da su se sudovi u tome rukovodili najboljem interesu maloletnog deteta u smislu odredbe člana 266. stav 1. Porodičnog zakona. Zapravo, nižestepeni sudovi su sa tom intencijom najboljeg interesa maloletnog deteta u donošenju pobijane odluke, ispoštovali pravo deteta koje je odvojeno od roditelja, na održavanje ličnih odnosa i neposrednih kontakata sa oba roditelja, na stalnoj osnovi, u smislu člana 9. stav 3. Konvencije o pravu deteta, koju je naša zemlja ratifikovala dana 18.12.1990. godine ("Sl. list SFRJ" – međunarodni ugovori 15/90). Sa pravnog stanovišta Vrhovnog suda viđanjem drugog roditelja sa kojim ono ne živi, maloletnom detetu se obezbeđuju najbolji životni i zdravstveni uslovi za njegov pravilan i potpun razvoj, u smislu člana 62. Porodičnog zakona i već citirane odredbe Konvencije o pravu deteta.

Netačno je revidentovo tvrđenje da je pobijana odluka doneta bez uvažavanja mišljenja stručnog tima Centra za socijalni rad u Vršcu. Stoga što su nižestepeni sudovi prilikom donošenja pobijane odluke imali u vidu to mišljenje i zapravo ga prihvatili u pogledu obima i učestalosti kontaktiranja, osim u pogledu mogućnosti da maloletno dete prenoći kod oca. Prihativši u tom delu mišljenje lekara specijaliste dečije psihologije, ali i njegov predlog da se intenzivira njihov kontakt i kroz viđenje još jedanput tokom nedelje.

Neosnovan je revizijski navod tužioca da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili član 61. Porodičnog zakona jer po njemu pobijana odluka regulisanja modela njegovog viđanja sa maloletnim detetom nije doneta u najboljem interesu deteta. Nepostojanje tog najboljeg interesa on vidi u tome što mu je pobijanom odlukom uskraćena mogućnost da maloletno dete prenoći kod njega, prilikom tih viđanja. Međutim, u tom pogledu je sud prihvatio stručno mišljenje lekara specijaliste dečije psihijatrije koji je smatrao da maloletno dete još uvek nije spremno da prenoći kod oca, sa razloga koje je pojasnio. Stim što je upravo u cilju prevazilaženja te detetove anksioznosti i u njegovom najboljem interesu, pobijanom odlukom uspostavljeno njegovo intenzivnije kontaktiranje i viđanje sa ocem.

Pravilno je odlučeno i o troškovima ovog parničnog postupka u smislu člana 207. Porodičnog zakona.

Sledom izloženih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ove presude, primenom člana 405. stav 1. ZPP.

Predsednik veća-sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dc